

Maurits CAILLIAU en Paul MEEUS, *Historiek van dertig jaar Heelnederlandse Jeugdwerking. Van het ADJV tot Oranjejeugd (1962-1992)*, Turnhout, Oranjejeugd, 1993, 72 blz., ill.

In dit geschiedkundig overzicht – historiek is een ongelukkig woord – wordt door onmiddellijk betrokkenen de ontwikkeling geschetst van een in Vlaanderen gevestigde jeugdbeweging die in feite de idealen van Joris Van Severen en diens Diets nationaal-solidarisme levend wil houden.

Marijke VAN HOOREBEECK heeft in haar boek *Oranjedassen 1944-1961* de eerste fase van het ‘Algemeen Diets Jeugdverbond’ geschetst en zij eindigde haar boek met de opheffing van het ‘Blauwvoetjeugdverbond’.

Nog in hetzelfde jaar zouden oud-leden het ‘Algemeen Diets Jongerenverbond’ oprichten dat tot 1982 zou blijven bestaan. Daarna volgde, tot op heden, ‘Oranjejeugd’.

Uit het op zich interessante en nuttige overzicht over deze jeugdwerking blijkt, zoals reeds gezegd, een voorkeur voor Van Severens Heelnederlandse gedachte, een politieke samenvoeging van alle zeventien gewesten die eens de Nederlanden vormden.

Ideologisch is er ook een zeker aanleunen bij het gedachtengoed van de aanhangers van de conservatieve revolutie of wat men wel noemt ‘*die linken Leute von Rechts*’. Dit blijkt duidelijk als men leest dat jongeren op zomerkamp in de Bondsrepubliek figuren als Ernst Jünger en Ernst Salomon ontmoeten. In het algemeen is de ideologie gebaseerd op waarden en begrippen als personalisme, solidarisme en federalisme. Naast de aandacht voor ‘karaktervorming en inzetbereidheid’ mist de lezer enige ruimte voor reflectie op moderne democratische waarden en individuele vrijheden, maar mogelijk komen die meer aan bod dan uit de tekst blijkt. De ideologisch vrij geprononceerde stellingname leidt regelmatig tot verschil van

inzicht met samenwerkende jeugdorganisaties en met vermeende gelijkgezinde groeperingen. Er is nogal eens sprake van uittredende bestuursleden, wisselingen in het bestuur en moeilijk verlopende betrekkingen met andere organisaties. De Heelnederlandse opvattingen leverden en leveren in het Vlaanderen van gisteren en vandaag de nodige spanningen op en het vrij blijven van extreem-rechtse denkbeelden vereiste en vereist een zekere acrobatiek als men toch als jeugdbeweging wil pretenderen los te staan van de dagelijkse politiek.

Het boekje gaat dan ook niet over een massale jeugdbeweging – de numerieke gegevens zijn zelfs zeer schaars – maar het gaat wel om een in ideologische zin opvallende beweging en dat maakt kennisneming van deze ook ruim geïllustreerde brochure alleszins de moeite waard.

PIETER VAN HEES

PROF. R. BOSLAAN 95, NL-3571 CP UTRECHT